

Sygn. akt II Ka 159/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Sędziowie:	SSO Bogdan Górski SSO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2015 r.

sprawy **P. P.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 178 a §4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 14 stycznia 2015 r. sygn. akt II K 508/14

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

- z opisu czynów zarzucanych oskarżonemu w pkt I i II aktu oskarżenia i przypisanych w pkt I wyroku eliminuje sformułowanie „przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach sygn.. akt VII 655/08 z dnia 29 lipca 2008 roku”;
- czyny te kwalifikuje z art. 178a§1 kk i jako podstawę prawną wymiaru kary powołuje art. 178a§1 kk w zw. z art. 91§1 kk;
- na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza tytułem próby na 4 (cztery) lata;
- na podstawie art. 71§1 kk orzeka od oskarżonego grzywnę w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) zł;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. P. M. w S. kwotę 516,60 złotych (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 280 zł tytułem opłaty za obie instancje

V. zwalnia oskarżonego od wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 159/15

UZASADNIENIE

P. P. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 02 czerwca 2014 roku w miejscowości W. gm. S. w woj. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości - 1,78 promila alkoholu we krwi kierował samochodem osobowym marki A. o nr rej. (...) w ruchu lądowym, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach sygnatura akt VII 655/08 z dnia 29 lipca 2008 roku,

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk;

II. w dniu 29 czerwca 2014 roku w miejscowości G. gm. S. w woj. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości - 2,54 promila alkoholu we krwi kierował samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach sygnatura akt VII 655/08 z dnia 29 lipca 2008 roku,

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Siedlcach po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 14 stycznia 2015r.:

I. oskarżonego P. P. uznał za winnego dokonania zarzucanych mu czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 178a § 4 kk i za to, przyjmując, iż oskarżony czynów tych dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 178a § 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. za czyny te na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny - zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 935,86 złotych tytułem zwrotu wydatków postępowania i 180 złotych tytułem opłaty;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. P. M. kwotę 531,36 złotych, w tym 99,36 zł podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. Orzeczeniu temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na wadliwym przyjęciu, iż w sprawie nie zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek”, o którym mowa w art. 69 § 4 kk, uzasadniający warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec oskarżonego P. P. kary pozbawienia wolności, a w efekcie: rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł apelację i wnioski w niej zawarty.

Prokurator na rozprawie odwoławczej wniósł o zmianę opisu czynów poprzez wyeliminowanie uprzedniego skazania z art. 178a § 1 kk i przyjęcie takiej właśnie kwalifikacji czynu przypisanego oskarżonemu, w pozostałym zakresie wniósł o utrzymanie wyroku w mocy.

Oskarżony przyłączył się do apelacji swojego obrońcy i dodał, że orzeczoney wobec P. P. wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29.07.2008r. w sprawie sygn. akt VII K 655/08 zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych został wykonany w całości do czerwca 2010r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego w świetle wniosku prokuratora złożonego w toku rozprawy odwoławczej pozostaje bezzasadna, zaś na uwzględnienie zasługuje wniosek prokuratora w zakresie wyeliminowania z opisu czynu przypisanego oskarżonemu uprzedniego skazania z art. 178a § 1 kk i przyjęcie takiej kwalifikacji w odniesieniu do przypisanego mu czynu, co z kolei spowodowało konieczność modyfikacji zaskarżonego wyroku.

Na wstępie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne co do sprawstwa oskarżonego odnośnie tego, że dwukrotnie będąc w stanie nietrzeźwości kierował on samochodem osobowym. Okoliczności te nie budzą żadnych wątpliwości. Problematiczna staje się jednak, w świetle zmiany przepisów o zatarciu skazania, przyjęta przez Sąd Rejonowy kwalifikacja prawna czynów przypisanych oskarżonemu, która wynikała z przyjęcia przez tenże Sąd, iż oskarżony dopuścił się czynów z dnia 02 i 29 czerwca 2014r. będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach w sprawie VII K 655/08. Z analizy akt niniejszej sprawy wynika, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 lipca 2008r. w sprawie sygn. akt VII K 655/08 P. P. został skazany za czyn z art. 178a § 1 kk i wymierzono mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda oraz orzeczono środek karny w postaci 2-letniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 06 sierpnia 2008r. Sąd Rejonowy wyrokując w niniejszej sprawie słusznie uznał, iż nie upłynął jeszcze 5-letni okres od momentu uiszczenia przez P. P. grzywny orzeczonej w sprawie VII K 655/08, gdyż do wykonania grzywny w jej zastępczej formie prac społecznie użytecznych doszło w dniu 27 marca 2010r. Tymczasem zgodnie z treścią art. 29 pkt 1 Ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) od dnia 21 marca 2015r. art. 107 kk obowiązuje w zmodyfikowanym kształcie. Obecnie z treści dodanego § 4a tego artykułu wynika, iż w razie skazania na karę grzywny zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania lub darowania kary albo przedawnienia jej wykonania. Uwzględniając powyższe stwierdzić zatem należy, iż roczny okres od daty wykonania grzywny w niniejszym wypadku upłynął w dniu 27 marca 2011r. Nadto w sprawie VII K 655/08 orzeczono wobec P. P. 2-letni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, który to zakaz obowiązywał skazanego do dnia 06 sierpnia 2010r. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, iż w dniach popełnienia przez oskarżonego czynów w niniejszej sprawie nie był on osobą uprzednio prawomocnie skazaną za przestępstwo prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Reasumując stwierdzić należy, iż fakt zatarcia z mocy prawa prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk lub wymienione w art. 178a § 4 kk, uniemożliwia w niniejszym wypadku przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie unormowania art. 178a § 4 kk, a co za tym idzie oba czyny przypisane P. P. winny być zakwalifikowane z art. 178a § 1 kk. Tego rodzaju ustalenia, jakie poczynił Sąd Okręgowy, mają bezspornie wpływ na treść wyroku i jako takie powodują, że zaskarżony wyrok w takim kształcie ostać się nie może i musi ulec modyfikacji. Dlatego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynów zarzucanych oskarżonemu w pkt I i II aktu oskarżenia i przypisanych w pkt I wyroku wyeliminował sformułowanie „przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach sygn. akt VII 655/08 z dnia 29 lipca 2008 roku” (pkt I ppkt 1 wyroku), nadto czyny te zakwalifikował z art. 178a § 1 kk i jako podstawę prawną wymiaru kary powołał art. 178a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk (pkt I ppkt 2 wyroku).

Odnosząc się w dalszej kolejności do wymiaru kary za przypisane oskarżonemu czyny, których dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw, wskazać należy, iż w świetle poczynionych przez Sąd Odwoławczy korekt zaskarżonego wyroku orzeczona wobec oskarżonego kara 10 miesięcy pozbawienia wolności wydaje się być karą zbyt surową,

dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie tej kary zawiesił tytułem próby na okres 4 lat (pkt I ppkt 3 wyroku). Wprawdzie wprowadzenie nowego kwalifikowanego typu przestępstwa z art. 178a § 4 kk miało na celu zaostrezenie sankcji karnych dla nietrzeźwych i odurzonych kierowców, którzy byli już wcześniej prawomocnie skazani za przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo ponownie prowadzili pojazd mechaniczny w okresie orzeczonego wobec nich zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jednakże w niniejszym wypadku nie mamy do czynienia z tym właśnie typem przestępstwa, a jedynie z jego typem podstawowym z art. 178a § 1 kk. W kontekście powyższego fakt warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej wobec P. P. pozostaje jak najbardziej zasadny. Podzielić w tym względzie należy pogląd Sądu Apelacyjnego w Lublinie, zgodnie z którym względy na społeczne oddziaływanie kary jako jeden z celów kary są podyktowane potrzebą przekonania społeczeństwa o nieuchronności kary za naruszenie dóbr chronionych prawem i nieopłacalności zamachów na te dobra, wzmoczenia poczucia odpowiedzialności, ugruntowania poszanowania prawa i wyrobienia właściwego poczucia sprawiedliwości oraz poczucia bezpieczeństwa. Nie są one równoznaczne z wymaganiem wymierzania wyłącznie tylko surowych kar. Oznaczają przede wszystkim potrzebę wymierzenia takich kar, które odpowiadają społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dają gwarancję skutecznego zwalczania przestępczości oraz tworzą atmosferę zaufania do obowiązującego systemu prawnego (wyrok SA w Lublinie z dnia 12.01.2006r., II AKa 290/05, LEX nr 168034). Zasadnym jest także wskazanie, że przestępstwo popełnione przez oskarżonego zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat. Wprawdzie oskarżony dopuścił się przestępstwa prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości mając 1,78 ‰ i 2,54 ‰ alkoholu we krwi, to jednak zdaniem Sądu Okręgowego, przyznanie się do popełnienia zarzucanych mu czynów, szczerza skrucha, jego warunki osobiste, w tym ustabilizowany tryb życia oraz praca w gospodarstwie rolnym, a także młody wiek uzasadnia warunkowe zawieszenie wymierzonej mu kary 10 miesięcy pozbawienia wolności na okres 4 lat próby. Tak orzeczona kara, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnia cele, jakie powinna spełniać, w szczególności przyczyni się do uświadomienia oskarżonemu zgubnego wpływu alkoholu na kierujących wszelkiego rodzaju pojazdami oraz uczyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Wymierzona w ten sposób kara jest współmierna do stopnia jego zawinienia, wystarczająca do tego, by podziałała na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiła mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszenie porządku prawnego. Spełni również swoje zadania w zakresie prewencji ogólnej, co do poszanowania prawa i kształtowania pozytywnych postaw. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, iż wymierzając karę, sąd kieruje się dyrektywami określonymi w art. 53 kk. Jednakże w wypadku uznania, na skutek prawidłowego ustalenia i oceny tych wszystkich dyrektyw, że wymierzona kara pozbawienia wolności nie powinna przekraczać 2 lat, to przeszkodą do warunkowego zawieszenia jej wykonania nie może być względ na społeczne oddziaływanie kary. Jediną przesłanką decydującą o tym, czy kara w takiej wysokości ma być orzeczona w postaci bezwzględnej, czy też z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jest ocena, w jakiej postaci kara ta osiągnie cele wobec sprawy przestępstwa, a więc rozstrzygnięcie to musi znajdować uzasadnienie jedynie w pozytywnej lub negatywnej prognozie kryminologicznej (wyrok SA we Wrocławiu z dnia 12.06.2002r., II AKa 182/02, OSA 2002/11/77). Zgodzić się także należy ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach odnośnie tego, iż by możliwe było warunkowe zawieszenie wykonania kary sąd musi nabrać jedynie przekonania, że sprawca nie powróci do przestępstwa i wykonanie wymierzonej kary nie będzie konieczne dla wdrożenia go do przestrzegania porządku prawnego. Tego rodzaju przekonanie bazować zaś musi na ocenie postawy sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, dotychczasowego sposobu życia oraz zachowania się po popełnieniu przestępstw (wyroku SA w Katowicach z dnia 20.11.2003r., II AKa 391/03, LEX nr 120306). Poczyniona przez przyznanie niniejszej sprawy przez Sąd Okręgowy ocena wskazanych wyżej elementów prowadzi do wyniku pozytywnego dla oskarżonego. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż społeczne oddziaływanie kary, jej współmierność do stopnia społecznej szkodliwości oraz limitujący wymiar kary stopień winy, to elementy wymiaru kary jako takiej i nie mają one żadnego wpływu na instytucję warunkowego zawieszenia jej wykonania (wyrok SA w Lublinie z 16.06.2009r., II AKa 102/99, LEX nr 513126). Ujmowane zaś współcześnie oddziaływanie wychowawcze nie wiąże się już z preferencją resocjalizacji w zakładach karnych, gdyż skuteczność resocjalizacyjna tych zakładów została poważnie podważona licznymi badaniami wskazującymi na ujemne cechy izolacji więziennej (zob. J. Śliwowski, Kara pozbawienia wolności we współczesnym świecie, Warszawa 1981). Polskie ustawodawstwo nie rezygnuje jednak z idei resocjalizacyjnego

oddziaływania kary pozbawienia wolności, wskazując takie oddziaływanie jako cel wykonania tej kary. Przyjmuje się też - zgodnie z tendencjami międzynarodowymi - że efekty resocjalizacyjne można skutecznie osiągać w ramach wolności kontrolowanej, tj. przez środki probacyjne (warunkowe umorzenie postępowania, warunkowe zawieszenie wykonania kary, warunkowe przedterminowe zwolnienie), należyte ukształtowaną i wykonywaną karę ograniczenia wolności, a nawet karę grzywny, która uświadamia nieopłacalność przestępstwa. Odnosząc zatem powyższe do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy uznał, iż w odniesieniu do oskarżonego nie jest koniecznym oddziaływanie w warunkach izolacji penitencjarnej. Biorąc bowiem pod uwagę gradację kar wskazanych w kodeksie karnym od grzywny przez ograniczenie wolności, karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania po bezwzględnej karę pozbawienia wolności, stwierdzić należy, iż w przypadku P. P., który jest młodym człowiekiem z ustabilizowaną sytuacją życiową i pozytywną opinią środowiskową, pracującego w gospodarstwie rolnym i opiekującego się matką, z którą zamieszkuje, zastosowanie najsurowszej z katalogu kar jest niezasadne. Błędny jest bowiem w tym względzie pogląd, że tylko wysokie kary pozbawienia wolności osiągają cele prewencyjne. Cele te osiąga się karami sprawiedliwymi, bez względu na ich wysokość. Czteroletni okres próby orzeczony wobec oskarżonego zmusi go do szczególnego przestrzegania porządku prawnego, którego naruszenie będzie skutkowało osadzeniem go w zakładzie karnym, zaś orzeczona kara grzywny (pkt I ppkt 4 wyroku) będzie stanowiła dodatkową dolegliwość za popełnione przez oskarżonego przestępstwa.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić z całym przekonaniem należy, że Sąd Odwoławczy po dogłębnej analizie niniejszej sprawy, kierując się dyrektywami zawartymi w przepisie art. 69 kk i wyżej przytoczonym orzecznictwem, doszedł do przekonania, iż wskazanym było zastosowanie wobec P. P. dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

W pozostałej części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

O wynagrodzeniu adwokata za obronę sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym wobec P. P. Sąd orzekł na podstawie art. 29 ust. 1 Ustawy Prawo o adwokaturze i § 14 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 3 października 2002r., nr 163, poz. 1348), podwyższając należną kwotę stosownie do § 2 ust 3 w/w rozporządzenia o należnej stawce podatku od towarów i usług.

O opłacie za obie instancje Sąd orzekł na podstawie art. 10 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973r. (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.), zaś w zakresie wydatków za postępowanie odwoławcze, na podstawie art. 624 § 1 kpk, Sąd orzekł o zwolnieniu oskarżonego od ich uiszczenia, przenosząc je na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.